

รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวี
วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36^{*}
MANAGEMENT MODEL OF PROFESIONAL LEARNING COMMUNITY
(PLC) AT WAWEEWITTAYAKHOM SCHOOL UNDER THE OFFICE
OF SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA 36

ธนภูมิ มะลิกุล

Thanapoom Malikul

พูนชัย ยาวีราช

Phoonchai Yawirach

ไพโรภ รัตนชูวงศ์

Pairop Rattanachuwong

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Chiangrai Rajabhat University, Thailand

E-mail: tanapoom@waweewit.ac.th

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม 2) ศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม 3) ศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม และ 4) หาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ เป็นวิจัยแบบผสมผสานวิธี ได้แก่ เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามสุ่มแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม และครู จำนวน 40 คน ใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์สุ่มแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม ครู และศึกษานิเทศก์ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาและสรุปภาพรวม ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานชุมชน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และ

^{*}Received 29 May 2021; Revised 19 June 2021; Accepted 21 June 2021

ปรับปรุงและพัฒนา (Act) 2) เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชน ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนมากที่สุดคือ บุคลากร รองมาคือ โครงสร้างและนโยบาย และบริหารจัดการ และปัจจัยอุดหนุนคือ ประสิทธิภาพการเงิน 3) ภาพอนาคตที่พึงประสงค์การบริหารจัดการชุมชน ได้แก่ 3.1) วิสัยทัศน์ร่วม 3.2) ทีม 3.3) ภาวะผู้นำ 3.4) การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ 3.5) ชุมชนกัลยาณมิตร และ 3.6) โครงสร้างสนับสนุน และ 4) แนวทางการบริหารจัดการ ได้แก่ วางแผนการดำเนินงานชุมชนทางวิชาชีพ ปฏิบัติตามแผน ประชุมและร่วมรับผิดชอบ ตรวจสอบประเมินมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม และประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาประเมิน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบให้ดีขึ้น

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารจัดการ, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, โรงเรียนวาวีวิทยาคม, มัธยมศึกษา

Abstract

The objectives of this research article were to 1) study operating conditions of Professional Learning Community (PLC) at Waweewittayakhom School 2) study the causes and important factors affecting the management of the professional learning community 3) study the futuristic of professional learning community management at Waweewittayakhom School and 4) created model management of the professional learning community at Waweewittayakhom School under the office of secondary education service area 36 that succeed in accordance with the desired futuristic. The study was a mixed research method such as quantitative by using a specific randomized questionnaire. The data was a sample group of executives, department managers, group leaders, and teachers for a total of 40 persons that used percentage, mean, standard deviation statistics, and qualitatively of a specific randomized interview was used. The main informants were the executive, department manager, group leader, and educational supervisor for all 10 persons by content analysis and conclusion. The study found that: 1) Community operating conditions such as plan, do check and act 2) Causes and essential factors affect community management, such as support personnel, structure, and policy. The management and incentive factor is monetary efficiency, 3) Futuristic of professional learning community management such as 3.1) common vision, 3.2) team, 3.3) leadership, 3.4) learning and professional development, 3.5)

true friend, and 3.6) project support. And 4) Management models such as professional community action planning, implementation of the plan, meeting, and responsibility, assessment audits were involved in directing, monitoring, and evaluating improvements, developments, assessments, and improvements in the system.

Keywords: Management Model, Professional Learning Community, Waweewittayakhom School, Secondary Education

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม ระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนา เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนมุ่งเน้นให้เกิดการปฏิบัติ และสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน การเรียนรู้ของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไป จะไม่เป็นเพียงผู้รับ (Passive Learning) แต่ผู้เรียนต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) (สุมาลี สังข์ศรี, 2556) การศึกษามีความจำเป็นต่อชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัยทุกช่วงอายุ เพราะการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมสิ่งแวดล้อมและกาลเวลา สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ว่า ต้องการพัฒนาคอนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่สามารถประกอบอาชีพได้ การปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และทักษะการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เมื่อแนวทางการศึกษาเปลี่ยนผู้ที่มีบทบาทในกระบวนการจัดการเรียนการสอนจึงต้องปรับเปลี่ยนบริบทการถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางการศึกษา นโยบายการศึกษา และพลวัตอื่น ๆ โดยมีสถานศึกษาครูและบุคลากรเป็นองค์กรในการออกแบบการเรียนรู้ขับเคลื่อนการศึกษาในยุคสมัยใหม่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผล ครูและบุคลากรต้องแสวงหาความรู้ไปพร้อม ๆ กับนักเรียน ครูและบุคลากรจะออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) โดยผู้บริหารสถานศึกษาก็มีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้คือ ชุมชนชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ทางวิชาการ ความรู้ นวัตกรรม และ เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน ผ่านกระบวนการทำงานอย่างมืออาชีพ เกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครู โดย PLC มีองค์ประกอบสำคัญคือ เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือ ปัญหาเดียวกันมีการบูรณาการการทำงานเข้าด้วยกันแบบร่วมมือร่วมใจ และมีสำนึกร่วมรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกันจะต้องมีผู้นำซึ่งอาจจะเป็นผู้บริหารหรือครูที่มีประสบการณ์ เป็นผู้ใช้คำถามนำให้ผู้ร่วมวงทุกคนมีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการพูดคุยนั้นพูดถึงผู้เรียนเป็นหลักมีการสร้างบรรยากาศ เสริมพลังบวกให้กับครูไม่รู้สึกลดเดี่ยว มีกัลยาณมิตรในวิชาชีพ ปฏิบัติจนกลายเป็นวัฒนธรรมของการทำงาน ครูผู้สอนเกิดการปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น (ไพพกา ผิดำ, 2564) ดังนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการหนึ่งที่ได้กำหนดขึ้นตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่เครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เนื่องจากสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการผลักดันให้บุคลากรในสถานศึกษาปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สร้างให้สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรที่ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และระบบการบริหารจัดการระบบ เพื่อขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายปลายทางของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และสร้างความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยน กระบวนการในการทำงานที่เอื้อและส่งเสริมต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ครบ 6 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องมีการรวมตัวกันทำงานพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อศิษย์ โดยรวมตัว แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนจึงต้องมีการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการชั้นเรียนในการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2564)

โรงเรียนวชิรวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 36 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งสิ้น 40 คน และนักเรียน จำนวน 705 คน โรงเรียนมีการประชุมเพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ชัดเจน มีการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับผลการจัดการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน ความต้องการพัฒนา และนโยบายการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นการ

พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน จากการวิเคราะห์ผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาโดยการศึกษาข้อมูล พบว่า จุดที่ควรพัฒนาคือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการเสนอ ความคิดเห็นในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง และการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา รวมถึงนำภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้ และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่า การประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูโรงเรียนวาวีวิทยาคม ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ตัวชี้วัดที่ 3.2 การพัฒนาวิชาชีพไม่ครบตามเกณฑ์การประเมินนวัตกรรม และครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวาวีวิทยาคมยังขาดการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ส่วนด้านหลักฐานการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ยังไม่ครบตามกระบวนการขั้นตอนตาม 6 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) การทำงานเป็นทีมและร่วมแรงร่วมใจกัน 3) จำนวนครูและบุคลากรในการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) การจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง 5) การร่วมกลุ่มทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และวิชาชีพ และ 6) กระบวนการวางแผนและต่อยอดสู่ชุมชน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36, 2561) จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษารูปแบบการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เพื่อศึกษาสภาพผ่านกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA หาเหตุและปัจจัยต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามหลักการวิเคราะห์ 2S4M และหาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ รวมถึงแนวทางการพัฒนาคุณภาพชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
3. เพื่อศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

4. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 เป็นการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม และครู จำนวน 40 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36, 2561)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากลุ่ม และครู จำนวนทั้งสิ้น 40 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้าฝ่าย จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่ม จำนวน 2 คน ครู จำนวน 2 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 10 คน โดยกำหนดเกณฑ์คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป และมีประสบการณ์ในตำแหน่งงาน 5 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านภาษา ด้านวิจัย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.50 - 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, L. J., 1990) เท่ากับ 0.85 และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน (Checklist) 2) สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 3) ข้อเสนอแนะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, R., 1997) (โดยแบ่งช่วงของคะแนน ได้แก่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด 2 หมายถึง น้อย 3 หมายถึง มีปานกลาง 4 หมายถึง มาก และ 5 หมายถึง มากที่สุด และเชิงคุณภาพใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ 1) เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหาร

จัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) เชิงปริมาณใช้แบบสอบถามสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 3) การสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ เชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสรุปเป็นภาพรวม

ผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ตามกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.77$) ประกอบด้วย ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านการตรวจสอบประเมินผล (Check) ด้านการปรับปรุงและพัฒนา (Act) ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Plan) คือ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.89$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม ด้านการวางแผน

สภาพการดำเนินงาน	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
ด้านการวางแผน				
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการประชุมวางแผนก่อนดำเนินงาน	3.25	0.84	ปานกลาง	1
- โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และทิศทางการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.05	0.93	ปานกลาง	2

สภาพการดำเนินงาน	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ตรงตามความสนใจของครูและบุคลากร	3.05	0.81	ปานกลาง	3
รวม	2.82	0.79	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 1 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม ด้านการวางแผน เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สมาชิกมีการประชุมวางแผนก่อนดำเนินงาน ($\mu = 3.25$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย และทิศทางการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\mu = 3.05$) และน้อยที่สุดคือ ชุมชนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ตรงตามความสนใจของครูและบุคลากร ($\mu = 3.05$)

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) คือ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคมด้านการปฏิบัติตามแผน

องค์ประกอบ	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
1. วิสัยทัศน์ร่วม	3.31	0.56	ปานกลาง	2
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีเป้าหมายการจัดกิจกรรมเดียวกัน	3.60	0.74	มาก	1
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้	3.45	0.74	ปานกลาง	2
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน	3.10	0.70	ปานกลาง	3
2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ	3.21	0.61	ปานกลาง	4
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนทำงานเป็นทีม ลงมือทำและเรียนรู้ไปด้วยกัน (ด้วยใจ)	3.50	0.81	มาก	1
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีความสามัคคีในการทำงานและการพัฒนากลุ่มร่วมกัน	3.35	0.86	ปานกลาง	2
- สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนร่วมกันกำหนดลักษณะการทำงานของกลุ่ม	3.20	0.71	ปานกลาง	3
3. ภาวะผู้นำ	3.04	0.74	ปานกลาง	5

องค์ประกอบ	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
- โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหัวข้อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.25	0.80	ปานกลาง	1
- ครูและบุคลากร มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.20	0.82	ปานกลาง	2
- โรงเรียนมีการกำหนดบทบาทผู้นำในการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.12	0.82	ปานกลาง	3
4. การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	2.78	0.98	ปานกลาง	6
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการกำหนดประเด็นหัวข้อความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	2.97	1.02	ปานกลาง	1
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการกำหนดหัวข้อด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาการ	2.82	1.13	ปานกลาง	2
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการกำหนดประเด็นหัวข้อความรู้ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู	2.80	0.93	ปานกลาง	3
5. ชุมชนกัลยาณมิตร	3.46	0.67	ปานกลาง	1
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีความเอื้ออาทร	3.92	0.65	มาก	1
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีความไว้วางใจและเคารพซึ่งกันและกัน	3.78	0.76	มาก	2
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน	3.30	0.91	ปานกลาง	3
6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน	3.29	0.74	ปานกลาง	3
- ผู้เกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบต่อการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3.53	0.71	ปานกลาง	1
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีโครงสร้างการทำงานแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการ	3.35	0.92	ปานกลาง	2
- ฝ่ายบริหารเปิดกว้างให้พื้นที่อิสระในการสร้างสรรค์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	3.28	0.98	ปานกลาง	3
รวม	3.18	0.63	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 2 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวชิรวิทยาคม ดังนี้

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ สมาชิกมีเป้าหมายการจัดกิจกรรมเดียวกัน ($\mu = 3.60$) รองลงมาคือ สมาชิกแบ่งปันความคิด ความรู้ และประสบการณ์ เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 3.45$) และน้อยที่สุดคือ สมาชิกมีการกำหนดวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\mu = 3.10$)

2.2 ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชุมชนทำงานเป็นทีม ลงมือทำและเรียนรู้ไปด้วยกัน (ด้วยใจ) ($\mu = 3.50$) รองลงมาคือ สมาชิกมีความสามัคคีในการทำงานและการพัฒนากลุ่มร่วมกัน ($\mu = 3.35$) และน้อยที่สุดคือ สมาชิกร่วมกันกำหนดลักษณะการทำงานของกลุ่ม ($\mu = 3.20$)

2.3 ด้านภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำหนดผู้รับผิดชอบประเด็นหัวข้อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\mu = 3.25$) รองลงมาคือ ครูและบุคลากร มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\mu = 3.20$) และน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำหนดบทบาทผู้นำในการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\mu = 3.12$)

2.4 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.78$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชุมชนมีการกำหนดประเด็นหัวข้อความรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ ($\mu = 2.97$) รองลงมาคือ ชุมชนมีประเด็นหัวข้อด้านการพัฒนาทักษะทางวิชาการ ($\mu = 2.82$) และน้อยที่สุดคือ ชุมชนมีการกำหนดประเด็นหัวข้อความรู้ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู ($\mu = 2.80$)

2.5 ด้านชุมชนกัลยาณมิตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ชุมชนมีลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีความเอื้ออาทร ($\mu = 3.92$) รองลงมาคือ ชุมชนมีความไว้วางใจและเคารพซึ่งกันและกัน ($\mu = 3.78$) และน้อยที่สุดคือ ชุมชนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ปลอดภัย ปลอดภัยใช้อำนาจกดดัน ($\mu = 3.30$)

2.6 ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.29$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบต่อการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\mu = 3.53$) รองลงมาคือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมีโครงสร้างการทำงานแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการ ($\mu = 3.35$) และน้อยที่สุดคือ ฝ่ายบริหารเปิดกว้างให้พื้นที่อิสระสร้างสรรค์ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ($\mu = 3.28$)

3. ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล (Check) คือ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.69$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนนาวิวิทยาคมด้านการตรวจสอบ ประเมินผล

สภาพการดำเนินงาน	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล				
- การดำเนินงานของการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพบรรลุผลการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร	3.05	0.74	ปานกลาง	1
- การประเมินผลจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีหลักฐานตรวจสอบได้	2.85	1.07	ปานกลาง	2
- ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจัดกิจกรรมตามที่กำหนดในปฏิทิน	2.67	1.07	ปานกลาง	3
รวม	2.69	0.88	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 3 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนนาวิวิทยาคม ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.69$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การดำเนินงานของการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บรรลุผลการพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร ($\mu = 3.05$) รองลงมาคือ การประเมินผลงานการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีหลักฐานตรวจสอบได้ (PLC) ($\mu = 2.85$) และน้อยที่สุดคือ ชุมชนจัดกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนดในปฏิทินการดำเนินงานประจำปี ($\mu = 2.67$)

4. ด้านการปรับปรุงและพัฒนา (Act) คือ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.36$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนนาวิวิทยาคมด้านการปรับปรุงและพัฒนา

สภาพการดำเนินงาน	สภาพปัญหา		แปลผล	ลำดับ
	μ	S.D.		
ด้านการปรับปรุงและพัฒนา				
- โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินผลการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	2.50	1.06	ปานกลาง	1
- โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคจากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	2.40	1.19	น้อย	2

- โรงเรียนนำผลการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป	2.33	1.14	น้อย	3
รวม	2.36	1.04	น้อย	-

จากตารางที่ 4 สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม ด้านการปรับปรุงและพัฒนา เมื่อพิจารณาข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินผลการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\mu = 2.50$) รองลงมาคือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรคจากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ($\mu = 2.40$) และน้อยที่สุดคือ โรงเรียนนำผลการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ไปทบทวนเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไป ($\mu = 2.33$)

การศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในแบบ 2S4M มีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างและนโยบาย และด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยฉุดรั้งคือ ด้านประสิทธิภาพการเงิน

ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุน

1. ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (Man: M1) ได้แก่ 1) ครูและบุคลากรในการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน มีจำนวนที่เพียงพอ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายสามารถแบ่งปันความรู้ในกลุ่มได้ดี 2) ครูและบุคลากรมีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 3) ครูและบุคลากรผู้รับผิดชอบประเด็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทำหน้าที่จัดกิจกรรมส่งผลให้การจัดกิจกรรมราบรื่น และ 4) ครูและบุคลากรจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่หลากหลาย เกิดกิจกรรมสร้างสรรค์เชิงบวก

2. ด้านโครงสร้างและนโยบายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (Structure: S1) ได้แก่ 1) มีการกำหนดโครงสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามบริบทของโรงเรียน 2) โครงสร้างมีความยืดหยุ่น ครูและบุคลากรมีเสรีภาพในการดำเนินงาน และ 3) นโยบายในการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน เป็นไปเพื่อใช้ประกอบการประเมินวิทยฐานะของครูและบุคลากร

3. ด้านการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Management: M4) ได้แก่ 1) ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีการประชุมวางแผนกันก่อนเริ่มต้นกระบวนการการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทุกครั้ง และ 2) ฝ่ายบริหารมี

กระบวนการตรวจสอบการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากเอกสารการ
พัฒนาวิทยฐานะของคณะครูและบุคลากร

ปัจจัยอุดหนุน

ประสิทธิภาพทางการเงินของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
(Money: M2) ได้แก่ 1) กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนไม่ได้
จัดสรรงบประมาณในแผนการดำเนินงานของโรงเรียนเลย ส่งผลให้ครูและบุคลากร
รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง 2) กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน
ไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก หรือได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากแหล่งอื่นใด
3) ผลจากการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนไม่ได้รับการ
พัฒนาต่อยอดแนวคิด เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียน และ 4) ไม่มี
โครงการของโรงเรียนรองรับการใช้งบประมาณการดำเนินงาน สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลว่า

“ครูและบุคลากรมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่ถ่ายทอด
ความรู้ได้ดี และมีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม แต่พบว่าค่าใช้จ่ายในการจัด
กิจกรรมนั้นครูและบุคลากรใช้จ่ายด้วยเงินของตนเองทั้งหมด” (ผู้บริหาร, 2564)

และ “ผลจากการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน
ไม่ได้รับการพัฒนาต่อยอดแนวคิด เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุนจากโรงเรียน”
(หัวหน้าฝ่าย, 2564)

การศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพของโรงเรียนวารีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
36 พบว่า องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) พบว่า ขาดการกำหนดวิสัยทัศน์ใน
การดำเนินงานที่ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) พบว่า บุคลากร
ในโรงเรียนมีความสามัคคีและแรงจูงใจในการทำงาน

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ (Shared Leadership) พบว่า ไม่มีปฏิทินกำหนดการ
ดำเนินงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจกรรม PLC

องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning) พบว่า
ต้องการการจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพได้จริง

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) พบว่า โรงเรียนต้องมีแนวทางในการปฏิบัติตนเพื่อความเข้าใจร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันอย่างสมัครใจ สบายใจ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) พบว่า โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลว่า

“ครูและบุคลากรสร้างสรรคกิจกรรมที่น่าสนใจ แปลกใหม่ เพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนากลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (หัวหน้ากลุ่ม, 2564)

“ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่สามารถพัฒนาวิชาชีพได้จริง” (ครู, 2564)

และ “การจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกครั้งควรกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมาย” (ผู้บริหาร, 2564)

การหาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน วาวิวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ พบว่า จากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน (Plan) คือ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียน โดยกำหนดภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง แบ่งความคิด ความรู้ และประสบการณ์เติมเต็มประสบการณ์ซึ่งกันและกันของครูและบุคลากรเพื่อนำไปสู่การต่อยอดและการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) คือ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร ควรมีการประชุม พูดคุย มอบหมายงาน และมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบร่วมกัน

3. ด้านการตรวจสอบประเมิน (Check) คือ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลกลไกของการดำเนินงานตามเครื่องมือการประเมินการทำงานแบบกลุ่มอย่างเป็นระบบ

4. ด้านการปรับปรุงพัฒนา (Act) คือ ผลการประเมินมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบเพื่อพัฒนากระบวนการให้ดีขึ้น กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ดีที่สุดเพื่อพัฒนาต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนว้าวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมมีการดำเนินงานสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการวางแผน (Plan) ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และด้านการปรับปรุงและพัฒนา (Act) ตามลำดับ เนื่องจากโรงเรียนได้มีการดำเนินงานไปตามระบบการประเมินวิทยฐานะของครูและบุคลากรเป็นไปตามกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมดำเนินงานเป็นอย่างดี นอกจากนี้ พิจารณาตามองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนในด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ในภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) รองลงมา องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ (Shared Leadership) องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning) ตามลำดับ ดังที่ ชูลีพร เกลี้ยงสง กล่าวว่า สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน กลุ่มเรียนรู้และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล มีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกลุ่มเรียนรู้และการประยุกต์ใช้การเรียนรู้ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ชูลีพร เกลี้ยงสง, 2558) และเกียรติสุดา กาศเกษม ได้กล่าวว่า องค์ประกอบหลักในการพัฒนาให้ชุมชนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีผู้นำที่ดี 2) มีความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน 3) การมีแนวปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้เพื่อการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง 4) มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกชุมชน และ 5) มีการสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดเก็บและการนำองค์ความรู้ที่ดีมาใช้ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความร่วมมือจากสมาชิกในชุมชน (เกียรติสุดา กาศเกษม, 2559)

จากการศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนว้าวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร ครูและบุคลากรมีจำนวนที่เพียงพอ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายสามารถแบ่งปันความรู้ในกลุ่มได้ดี ส่งผลให้การจัดกิจกรรมราบรื่น และมีความหลากหลายเกิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์เชิงบวก รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างและนโยบาย มีการกำหนดโครงสร้างและนโยบายใน

การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนเพื่อใช้ประกอบการประเมินวิทยฐานะของครูและบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีการประชุมวางแผนทุกครั้ง และมี ฝ่ายบริหารคอยตรวจสอบการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และปัจจัยฉุดรั้งคือ ด้านประสิทธิภาพการเงิน ไม่ได้จัดสรรงบประมาณในแผนการดำเนินงานของโรงเรียน และโรงเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก หรือได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากแหล่งอื่นใด ดังที่ จักรพันธ์ รัตนเพชร กล่าวว่า ปัจจัยด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมของโรงเรียน ปัจจัยด้านโครงสร้างของโรงเรียน และปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) = 902 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในการพยากรณ์ (R) = .922 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 92,20 เนื่องจากการมีผู้นำ ที่ดีทำให้เกิดการขับเคลื่อนในการจัดกิจกรรมของชุมชน หมุนเวียน ผลัดเปลี่ยนกันดำเนินกิจกรรมตามสถานการณ์ บริบท ความเหมาะสม และการให้ความร่วมมือจากสมาชิกและการสร้างเครือข่ายในการพัฒนา (จักรพันธ์ รัตนเพชร, 2558)

จากการศึกษาภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนว้าวิทยาควม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ภาพความสำเร็จที่วางไว้คือ โรงเรียนมีแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่กำหนดวิสัยทัศน์และแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) ภาพความสำเร็จที่วางไว้คือ สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความสามัคคีในการดำเนินงาน ร่วมสร้างสรรค์กิจกรรมที่น่าสนใจ แลกเปลี่ยน และเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ (Shared Leadership) ภาพความสำเร็จที่ได้วางไว้คือ การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและปฏิทินการดำเนินงานที่ชัดเจน องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning) ภาพความสำเร็จที่วางไว้คือ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สามารถร่วมกันพัฒนาศักยภาพการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน และพัฒนาวิชาชีพของครูและบุคลากร ในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) ภาพความสำเร็จที่วางไว้คือ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแบบกัลยาณมิตรโดยต้องแนวทางในการทำงานร่วมกันอย่างสบายใจ และมีความสุขในการทำงาน และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) ภาพความสำเร็จที่วางไว้คือ การดำเนินการบริหารจัดการกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นไปตามองค์ประกอบ เพื่อสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มี

คุณภาพ ดังที่ เอกรินทร์ สังข์ทอง กล่าวถึงรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วย จุดเปลี่ยนผ่านจากระบบปิดสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่มีด้วยการขับเคลื่อนผ่านองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีความสัมพันธ์ส่งผลต่อเนื่องกันอย่างเป็นเหตุและผล มีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ชุมชนกล้า ฆมิตรตามวิถีไทยส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและรับฟัง 2) ภาวะผู้นำเร้าศักยภาพทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วมทำให้เกิดพลังเข้มทิศวิสัยทัศน์ร่วม 4) ระบบเปิดแบบผนึกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียนทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ 5) ระบบทีมเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่วุฒิภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครูทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ และ 6) พื้นที่เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริงทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร (เอกรินทร์ สังข์ทอง., 2557)

การหาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA ได้แก่ ด้านการวางแผน (Plan) คือ โรงเรียนควรมีโครงสร้างการดำเนินงานที่มีแบบแผนชัดเจน มีการกำหนดแผนการดำเนินงาน งบประมาณ และโครงการของโรงเรียนรองรับกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม และมีประสิทธิภาพประสิทธิผล ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) คือ ครูและบุคลากรของโรงเรียนต้องร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รื้อฟื้นกิจกรรมการพัฒนาตนเองผ่านกระบวนการกลุ่มกลับมา แบ่งปันประสบการณ์ความรู้ แนวคิด สื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการตรวจสอบประเมิน (Check) คือ โรงเรียนต้องมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ แนวทาง เป้าหมาย งบประมาณ ผลการดำเนินงานที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ และด้านการปรับปรุงพัฒนา (Act) คือ โรงเรียนควรมีขั้นตอนการจัดทำรายงานเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อสาธารณะ เพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ตรวจสอบกลไก และผลการปฏิบัติงาน เป็นไปตามเป้าหมายและจุดประสงค์โรงเรียน ดังที่ สุภัทรา สภาอรรถ์ กล่าวว่าการพัฒนาบุคลากรควรอบรมพัฒนาครูในด้านเทคนิคการสังเกต การสอนครูคนอื่น การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ครูสามารถสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อน ของเพื่อนครูได้อย่างสร้างสรรค์ และต้องจัดตารางสอนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน โดยจัดให้ครูที่เป็นคู่ หรือกลุ่มเดียวกันมีเวลาว่างตรงกันเพื่อสามารถแลกเปลี่ยนการสังเกตการสอนซึ่งกันและกันได้ทำให้การทำงาน

มีประสิทธิภาพมากขึ้น สนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจากผลของการพัฒนาร่วมกันจากกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาตนเองสู่ความเป็นครูมืออาชีพ นอกจากนี้ ทักษะที่สำคัญประการหนึ่งของครู คือ การสะท้อนจุดแข็งจุดอ่อนของเพื่อนครูต้องมีความสร้างสรรค์ เป็นทักษะที่ต้องได้รับการพัฒนา และมีเทคนิควิธี หากวิธีการสื่อสารในชั้นของการสะท้อนผลไม่สร้างสรรค์แล้ว อาจทำให้ไม่สำเร็จและไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนาด้านอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องอบรมพัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในเทคนิค วิธีการ ความรู้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการสอน และอบรมการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ (สุภัทรา สถาปัตต์, 2562)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ตามกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA คือ ด้านการวางแผน (Plan) ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล (Check) และด้านการปรับปรุงและพัฒนา (Act) เหตุและปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในแบบ 2S4M มีปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนมากที่สุดคือ ด้านบุคลากร รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างและนโยบาย และด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยจุดรั้งคือ ด้านประสิทธิภาพการเงิน ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ครอบคลุมกระบวนการบริหารงานคุณภาพ PDCA ตามองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน การหาแนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ที่ประสบความสำเร็จตามภาพอนาคตที่พึงประสงค์ ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากร ต้องมีส่วนร่วมการจัดทาแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของตนเองโดยนำวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และบริบทของโรงเรียนมาเป็นตัวกำหนดแผนการดำเนินงาน และในรายงานการปฏิบัติงานและการประเมินตนเอง (SAR) ต้องมีการกำหนดการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ชัดเจนและเป็นแบบแผน และตรงตามวิสัยทัศน์ และมีการวางแผนงบประมาณจัดสรรให้กิจกรรมอย่างเหมาะสม ข้อเสนอแนะการนำผลวิจัยไปใช้คือ ควรศึกษาแนวทางและนโยบายการดำเนินงานพัฒนา

วิชาชีพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จัดทำปฏิทินกิจกรรมการดำเนินงานประจำปี กำหนดระยะเวลาจัดกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน สร้างกลุ่มในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย มีสวัสดิการให้แก่บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และเผยแพร่รายงานผลการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพต่อสาธารณะ และข้อเสนอแนะงานวิจัยในครั้งต่อไปคือ คว้าศึกษาปัญหา และอุปสรรคจากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้มีการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุตา กาศเกษม. (2559). การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นของโรงเรียนเทศบาลด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 18(3), 112-124.
- ครู. (17 มกราคม 2564). ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ธนภูมิ มะลิกุล และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- จักรพันธ์ รัตนเพชร. (2558). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชุลีพร เกลี้ยงสง. (2558). กลยุทธ์การพัฒนามาตรฐานองค์กรเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์, 5(1), 86-98.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (เล่มที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาการพิมพ์.
- ผู้บริหาร. (17 มกราคม 2564). การจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ธนภูมิ มะลิกุล และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- _____. (17 มกราคม 2564). ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ธนภูมิ มะลิกุล และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- ไพฑูรย์ ผิดดำ. (2564). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา. วารสารนวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัย, 3(1), 11-18.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (2561). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวาวีวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC (Professional Learning Communities : PLC) ชุมชนการเรียนรู้สู่สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2564). คู่มือการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่ง และวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- สุภัทรา สภาพัตต์. (2562). การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนมัธยมศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2556). การประเมินผลการนำนโยบายการส่งเสริมการอ่านสู่การปฏิบัติระดับประถมศึกษาทั้งในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน. ใน ดุษฎีนิพนธ์บริหารการศึกษา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- หัวหน้ากลุ่ม. (17 มกราคม 2564). ภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ธนภูมิ มะลิกุล และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- หัวหน้าฝ่าย. (17 มกราคม 2564). การจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนวาวีวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ธนภูมิ มะลิกุล และคณะ, ผู้สัมภาษณ์)
- เอกรินทร์ สังข์ทอง. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, 12(2), 123-134.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers.
- Likert, R. (1997). "The Method of Constructing and Attitude Scale" In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.